

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 12 sierpnia 2024 r.

KN-VI.431.3.2024

Pan
Mariusz Zgaiński
Starosta Powiatu Grodziskiego
ul. Żwirki i Wigury 1
62-065 Grodzisk Wielkopolski

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne.

Zakres kontroli (w tym: podstawa prawna, okres objęty kontrolą)	<p>Ocena prawidłowości realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej określonych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze¹, zwanej dalej „Ustawą” dotyczących udzielania koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, wydawania decyzji zmieniającej koncesję na wydobywanie kopalin ze złóż, wydawania decyzji o przeniesieniu koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż na rzecz innego podmiotu, wydawania decyzji stwierdzającej wygaśnięcie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, cofania koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, wydawania decyzji zatwierdzającej projekt robót geologicznych, przyjmowania zgłoszeń projektów robót geologicznych, wydawania decyzji zatwierdzającej dokumentację: geologiczną złoża kopaliny, hydrogeologiczną, geologiczno-inżynierską lub dodatek do ww. dokumentacji oraz decyzji o odmowie jej zatwierdzenia oraz przyjmowania innej dokumentacji geologicznej i przesyłania jej właściwym organom administracji geologicznej na podstawie art. 156 ust. 3 Ustawy.</p> <p>Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej², art. 28 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie³ oraz art. 156 ust. 3 Ustawy.</p> <p>Okres objęty kontrolą: od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych oraz działania wcześniejsze, jeżeli miały związek z przedmiotem kontroli.</p>
Nazwa jednostki kontrolowanej	Starostwo Powiatowe w Grodzisku Wielkopolskim, ul. Żwirki i Wigury 1, 62-065 Grodzisk Wielkopolski.
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1) Maria Fornalska – kierownik Oddziału Kontroli Środowiskowych z Wydziału Kontroli Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu upoważnienie Wojewody Wielkopolskiego nr KN-II.0030.148.2024.1 z dnia 20 maja 2024 r.,2) Remigiusz Stebeliński – specjalista z Oddziału Kontroli Środowiskowych Wydziału Kontroli Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu nr KN-II.0030.148.2024.1 z dnia 20 maja 2024 r.

¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 633 ze zm.

² Dz. U. z 2020 r. po. 244.

³ Dz. U z 2023 r. poz. 190.

Data**rozpoczęcia****i zakończenia****czynności****kontrolnych**

Kontrolę przeprowadzono w dniach od 23 maja do 10 czerwca 2024 r.

Kierownik**jednostki****kontrolowanej**

Mariusz Zgaiński – Starosta Grodziski, zwany dalej „Starostą”.

(akta kontroli str.: 187-188)

Na podstawie art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

II. Ocena kontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Wojewoda Wielkopolski ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej dotyczących udzielania koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża kruszywa naturalnego, wydawania decyzji stwierdzającej wygaśnięcie koncesji na wydobywanie kopaliny pospolitej, wydawania decyzji zatwierdzającej projekt robót geologicznych i dodatków do ww. projektów, wydawania decyzji zatwierdzającej dokumentację: geologiczną złoża kopaliny, hydrogeologiczną, geologiczno-inżynierską i dodatków do ww. dokumentacji, określonych art. 156 ust. 3 Ustawy. Dodatkowo ustalono, że Starosta do dnia zakończenia kontroli tj. do 10 czerwca 2024 r. nie wypełnił obowiązku wynikającego z ustawy o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy, polegającego na tym, że nie przekazał informacji do CEIDG o przedsiębiorcy, któremu udzielił 15 maja 2024 r. koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża kruszywa naturalnego oraz o przedsiębiorcy, któremu stwierdził wygaśnięcie koncesji 16 września 2021 r. na wydobywanie kopaliny pospolitej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego.

Działalność w zakresie wydobywania kopaliny ze złóż może być wykonywana po uzyskaniu koncesji, na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 2 Ustawy. Zgodnie z art. 22 ust. 2 Ustawy, koncesji na wydobywanie kopaliny ze złóż, jeżeli jednocześnie są spełnione następujące wymagania tj.: obszar udokumentowanego złoża nieobjętego własnością górnictwem nie przekracza 2 ha, wydobywanie kopaliny ze złoża w roku kalendarzowym nie przekroczy 20 000 m³ i działalność będzie prowadzona metodą odkrywkową oraz bez użycia środków strzałowych – udziela Starosta. Prace geologiczne z zastosowaniem robót geologicznych mogą być wykonywane tylko na podstawie projektu robót geologicznych, zgodnie z art. 79 ust. 1 Ustawy. Projekt robót geologicznych, których wykonywanie nie wymaga uzyskania koncesji zatwierdza organ administracji geologicznej w drodze decyzji, zgodnie z art. 80 ust. 1 Ustawy, natomiast zmiany projektu robót geologicznych dokonuje się poprzez sporządzenie Dodatku do projektu robót geologicznych na podstawie art. 80a ust. 1 Ustawy. Dodatek do projektu robót geologicznych zatwierdza, w drodze decyzji, właściwy organ administracji geologicznej, zgodnie z art. 80a ust. 2 Ustawy. Jeżeli roboty geologiczne obejmują wiercenia w celu wykorzystania ciepła Ziemi projekt robót geologicznych nie wymaga zatwierdzenia w myśl art. 85 ust. 1 Ustawy, natomiast podlega zgłoszeniu staroście - art. 85 ust. 2 Ustawy. Zgodnie

z art. 88 ust. 1 Ustawy, wyniki prac geologicznych wraz z ich interpretacją, określeniem stopnia osiągnięcia zamierzonego celu wraz z uzasadnieniem, przedstawia się w dokumentacji geologicznej, którą zgodnie z art. 88 ust. 2 Ustawy stanowią dokumentacje: geologiczna złoża kopaliny, z wyłączeniem złoża węglowodorów, hydrogeologiczna, geologiczno-inżynierska, którą wnioskodawcy przedkładają do zatwierdzenia w drodze decyzji właściwemu organowi administracji geologicznej zgodnie z art. 93 ust. 2 Ustawy. Zgodnie z art. 92 Ustawy w przypadku wykonywania m.in.: prac geologicznych niekończących się udokumentowaniem zasobów złoża kopaliny lub zasobów wód podziemnych, wykonania otworu wiertniczego w celu rozpoznania budowy głębokiego podłoża, niezwiązanego z dokumentowaniem złóż kopaliny, prac geologicznych w celu wykorzystania ciepła Ziemi, likwidacji otworu wiertniczego, wykonywania badań geofizycznych w celu zbadania struktur geologicznych związanych z występowaniem złóż węglowodorów, wykonywania prac geologicznych z zastosowaniem badań geofizycznych w celu wykonania regionalnych badań budowy geologicznej kraju, wykonywania prac geologicznych z zastosowaniem badań sejsmicznych w granicach obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej w celu posadowienia morskich farm wiatrowych oraz zespołu urządzeń służących do wyprowadzenia mocy w rozumieniu odpowiednio art. 3 pkt 3 i 13 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych, wyniki prac stanowią inny rodzaj dokumentacji, która zgodnie z art. 93 ust. 7 Ustawy nie wymaga uzyskania zatwierdzenia w drodze decyzji.

W Starostwie, w okresie od 1 stycznia 2021 r. powyższe zadania wykonywał Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa, natomiast od 30 sierpnia 2022 r. do dnia zakończenia kontroli tj. do 10 czerwca 2024 r., ww. zadania na podstawie § 18 Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Grodzisku Wielkopolskim⁴ powierzone zostały Oddziałowi Budownictwa i Środowiska a realizowane były przez dwie osoby.

(akta kontroli str.: 58-104, 105-150, 189-217)

W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 10 czerwca 2024 r. Starosta udzielił w drodze decyzji jednej koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża kruszywa naturalnego, stwierdził w drodze decyzji wygaśnięcie jednej koncesji na wydobywanie kopaliny pospolitej, zatwierdził w drodze decyzji 18 projektów robót geologicznych, zatwierdził w drodze decyzji dwa dodatki do projektów robót geologicznych, zatwierdził w drodze decyzji 10 dokumentacji hydrogeologicznych, zatwierdził w drodze decyzji jedną dokumentację geologiczną złoża kruszywa naturalnego, zatwierdził w drodze decyzji cztery dokumentacje geologiczno-inżynierskie, zatwierdził w drodze decyzji trzy dodatki do dokumentacji geologicznej oraz otrzymał 10 zgłoszeń projektów robót geologicznych na wykonanie otworów wiertniczych w celu wykorzystania ciepła Ziemi, otrzymał sześć dokumentacji geologicznych na wykonanie otworów wiertniczych w celu wykorzystania ciepła Ziemi oraz jedną dokumentację geologiczną w związku z likwidacją otworu wiertniczego.

(akta kontroli str.: 58-104, 105-150, 189-217)

Szczegółowej analizie poddano: jedno postępowanie w sprawie udzielenia koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża kruszywa naturalnego, jedno postępowanie w sprawie wygaśnięcia koncesji na wydobywanie kopaliny pospolitej, dwa postępowania w sprawie zatwierdzenia projektów robót geologicznych, jedno postępowanie w sprawie zatwierdzenia dodatku do projektu robót geologicznych, jedno postępowanie w sprawie zatwierdzenia projektu robót geologicznych na wykonanie otworów wiertniczych w celu wykorzystania

⁴ Stanowiącego załącznik nr 1 do Uchwały Nr 643/2022 Zarządu Powiatu Grodzkiego z dnia 30 sierpnia 2022 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Grodzisku Wielkopolskim.

ciepła Ziemi, dwa postępowania w sprawie zatwierdzenia dokumentacji hydrogeologicznej, jedno postępowanie w sprawie zatwierdzenia dodatku do dokumentacji hydrogeologicznej, jedno postępowanie w sprawie zatwierdzenia dokumentacji geologicznej złoża kruszywa naturalnego, jedno postępowanie w sprawie zatwierdzenia dokumentacji geologiczno-inżynierskiej, jedno postępowanie w sprawie zatwierdzenia dokumentacji geologicznej zawierającej wyniki prac geologicznych w celu wykorzystanie ciepła Ziemi.

(akta kontroli: str.: 225-254)

IV. Stwierdzone nieprawidłowości.

1. Starosta udzielił koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża kruszywa naturalnego nr BS.6522.1.2023 z 15 maja 2024 r. pomimo, że przedsiębiorca do wniosku z 23 października 2023 r. o udzielenie ww. koncesji nie przedstawił dowodu posiadania środków, w szczególności finansowych i technicznych, jakimi wnioskodawca powinien dysponować w celu zapewnienia prawidłowego wykonywania zamierzonej działalności, co było niezgodne z art. 24 ust. 1 pkt 4 Ustawy, zgodnie z którym we wniosku określa się środki, w szczególności finansowe i techniczne, jakimi wnioskodawca dysponuje w celu zapewnienia prawidłowego wykonywania zamierzonej działalności oraz art. 24 ust. 2 Ustawy zgodnie, z którym do wniosku o udzielenie koncesji dołącza się dowody istnienia określonych w nim okoliczności.

(akta kontroli str. 411-418 424,449-459)

W złożonych wyjaśnieniach Starosta, podał że w ocenie organu wydającego koncesję nr. BS.6522.1.2023 z dnia 15 maja 2023 r. przedsiębiorca złożył stosowne oświadczenie spełniające wymagania art. 24 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo geologiczne i górnicze. Przedsiębiorca określił w oświadczeniu (zał. nr 7 do wniosku – kopia w załączeniu), że posiada wystarczające środki finansowe, kadrowe i techniczne zapewniające prawidłowe wykonywanie działalności w zakresie realizacji praw i obowiązków wynikających z koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża „KUŹNICA ZBĄSKA ZS III” pod odpowiedzialnością karną za złożenie fałszywego oświadczenia. Należy stwierdzić, że projekt koncesji został pozytywnie zaopiniowany i uzgodniony przez organy wskazane w ustawie Prawo geologiczne i górnicze.

(akta kontroli str.: 464)

Podane w złożonych wyjaśnieniach przez Starostę argumenty nie zasługują na uwzględnienie, ponieważ zgodnie z treścią art. 24 ust. 1 pkt 4 Ustawy, przedsiębiorca we wniosku o udzielenie koncesji określa środki, w szczególności finansowe i techniczne, jakimi dysponuje w celu zapewnienia prawidłowego wykonywania zamierzonej działalności, natomiast art. 24 ust. 2 Ustawy jednoznacznie wskazuje, że do wniosku o udzielenie koncesji dołącza się dowody istnienia określonych w nim okoliczności. Dowodem na posiadanie ww. środków może być np. potwierdzony wydruk z rachunku bankowego lub udokumentowana możliwość uzyskania środków w przyszłości, np. poprzez wskazanie umów przedwstępnych (promes kredytowych), które przedsiębiorca powinien przedstawić do wniosku o udzielenie koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża kruszywa naturalnego.

2. Starosta wydał decyzję zatwierdzającą dokumentację geologiczno-inżynierską nr OS.6541.4.2022 z 10 czerwca 2021 r. pomimo, że przedsiębiorca do wniosku o zatwierdzenie ww. dokumentacji nie przedstawił dowodu uiszczenia opłaty skarbowej,

wymaganej w wysokości określonej w części I poz. 53 załącznika do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r o opłacie skarbowej⁵.

W złożonych wyjaśnieniach Starosta, podał że w związku z wydaniem decyzji zatwierdzającej dokumentację geologiczno-inżynierską nr OS.6541.4.2022 z 10.06.2021 r. przeoczono pobranie opłaty skarbowej w wysokości 10,00 zł. Do wniosku została załączona opłata Skarbowa za pełnomocnictwo, co skutkowało przeoczeniem wezwania do uiszczenia opłaty skarbowej.

(akta kontroli str.: 465)

3. Starosta w prowadzonych postępowaniach dotyczących: udzielenia koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża kruszywa naturalnego nr BS.6522.1.2023 z 23 października 2023 r., zatwierdzenia dwóch dokumentacji hydrogeologicznych nr OS.6531.2.2022 z 15 lutego 2022 r. oraz nr OS.6531.7.2021 z 29 lipca 2021 r., zatwierdzenia dokumentacji geologiczno-inżynierskiej nr OS.6541.4.2021 z 15 kwietnia 2021 r., zatwierdzenia dokumentacji geologicznej złoża kruszywa naturalnego nr OS.6541.1.2021 z 29 stycznia 2021 r., zatwierdzenia projektu robót geologicznych nr OS.6530.3.2021 z 28 stycznia 2021 r., w wezwaniach skierowanych do przedsiębiorców w celu złożenia wyjaśnień nie zamieścić skutków prawnych niezastosowania się do wezwania, co było niezgodne z art. 54 § 1 pkt 6 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁶, (zwanej dalej „ustawą Kpa”), zgodnie z którym w wezwaniu należy wskazać m.in.: skutki prawne niezastosowania się do wezwania.

(akta kontroli str.: 355,368, 392,406,426)

W złożonych wyjaśnieniach Starosta, podał, że nie zamieszczenie skutków prawnych o których mowa w art. 54 § 1. pkt 6 Kpa w sześciu wezwaniach miało miejsce przez pominięcie przez geologów (zatrudnionych na podstawie umowy cywilno-prawnej) w przygotowanych projektach wezwań.

(akta kontroli str.: 464)

Podane w złożonych wyjaśnieniach argumenty nie zasługują na uwzględnienie, ponieważ treść art. 54 § 1 pkt 6 ustawy Kpa jednoznacznie wskazuje, że elementem składowym wezwania są skutki prawne niezastosowania się do wezwania.

4. Starosta w odniesieniu do jednego przedsiębiorcy, któremu udzielił 15 maja 2024 r. koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża kruszywa naturalnego oraz do jednego przedsiębiorcy, któremu stwierdził wygaśnięcie koncesji 21 października 2021 r. na wydobywanie kopaliny pospolitej, do dnia zakończenia kontroli tj. do 10 czerwca 2024 r. nie przekazał informacji do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (zwanej dalej „CEIDG”), pomimo obowiązku wynikającego z art. 44 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy⁷, który wskazuje, że informacje dotyczące uzyskania, cofnięcia, utraty i wygaśnięcia uprawnień wynikających z koncesji, są przekazywane do CEIDG przez odpowiednie organy koncesyjne, nie później niż w dniu roboczym następującym po dniu uzyskania informacji o prawomocnym rozstrzygnięciu sprawy, której dotyczą, wraz z podaniem daty uprawomocnienia się rozstrzygnięcia i znaku sprawy. Jeżeli

⁵ Dz.U. z 2023 r. poz. 2111.

⁶ Dz. U z 2024 r. poz. 572.

⁷ Dz. U z 2022 r. poz. 541 ze zm.

sprawa była rozstrzygana w drodze decyzji, której nadano rygor natychmiastowej wykonalności, organy te przekazują informacje nie później niż w dniu roboczym następującym po dniu nadania rygoru natychmiastowej wykonalności.

(akta kontroli str. 342-343,429-430)

W złożonych wyjaśnieniach Starosta, podał że nieprzekazanie przez organ do CEIDG informacji dotyczących udzielenia i wygaśnięcia koncesji wynikało z faktu, że w Ustawie Prawo geologiczne i górnicze w dziale III Koncesje oraz pozostałych działach nie wykazano obowiązku umieszczenia informacji dotyczących koncesji w CEDIG. Ponadto Starosta dodał, iż uważa, że mamy do czynienia z niespójnością ustawy zasadniczej – Prawo geologiczne i górnicze z ustawą i Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy.

(akta kontroli str.: 465)

Podane w złożonych wyjaśnieniach argumenty nie zasługują na uwzględnienie, ponieważ przepisy art. 44 ust. 3 ustawy o CEIDG w sposób jednoznaczny określają, że informacje o przedsiębiorcach i innych podmiotach dotyczące uzyskania, cofnięcia, utraty i wygaśnięcia uprawnień wynikających z koncesji, są przekazywane do CEIDG przez odpowiednie organy koncesyjne, nie później niż w dniu roboczym następującym po dniu uzyskania informacji o prawomocnym rozstrzygnięciu sprawy, której dotyczą wraz z podaniem daty uprawomocnienia się rozstrzygnięcia i znaku sprawy. Jeżeli sprawa była rozstrzygana w drodze decyzji, której nadano rygor natychmiastowej wykonalności, organy te przekazują informacje nie później niż w dniu roboczym następującym po dniu nadania rygoru natychmiastowej wykonalności. CEIDG zapewnia dostęp do bezpłatnej bazy danych, w której zawarte są informacje o zarejestrowanych w Polsce przedsiębiorcach będących osobami fizycznymi, dlatego ustawodawca, aby zapewnić jej aktualność i rzetelność wymaga, aby informacje były przekazywane w określonym terminie.

V. Zalecenia i wnioski

Biorąc pod uwagę ocenę zawartą w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym wnoszę o:

1. Prowadzenie postępowań w przedmiocie udzielania koncesji, zgodnie z przepisami Ustawy, w szczególności weryfikacja składanych przez przedsiębiorców wniosków, w zakresie dołączania dowodów posiadania środków finansowych i technicznych, jakimi wnioskodawca powinien dysponować w celu zapewnienia prawidłowego wykonywania zamierzonej działalności, zgodnie z art. 24 ust. 1 pkt 4 Ustawy.
2. Prowadzenie postępowań w przedmiocie zatwierdzania dokumentacji geologiczno-inżynierskiej, zgodnie z przepisami Ustawy, w szczególności, weryfikacja składanych przez przedsiębiorców wniosków, w zakresie załączania dowodów uiszczenia opłaty skarbowej, wymaganej w wysokości określonej, w części I poz. 53 załącznika do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r o opłacie skarbowej.
3. Prowadzenie postępowań administracyjnych zgodnie z ustawą z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, w szczególności w zakresie zamieszczania w wezwaniach kierowanych do przedsiębiorców w celu założenia wyjaśnień, skutków prawnych nie niezastosowania się do wezwania, zgodnie z art. 54 § 1 pkt 6 ustawy Kpa.
4. Przekazanie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, informacji o jednym przedsiębiorcy, któremu udzielił 15 maja 2024 r., koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża kruszywa naturalnego oraz jednemu przedsiębiorcy, któremu stwierdził wygaśnięcie koncesji 21 października 2021 r. na wydobywanie kopaliny pospolitej,

zgodnie z obowiązkiem określonym w art. 44 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy.

IV. Pozostałe informacje.

Informację o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynie ich niepodjęcia, należy przekazać w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Wojewoda Wielkopolska

Agata Sobczyk

/dokument podpisany elektronicznie/